

Lezen wordt leuker als je meer weet



En andersom: als je veel leest, weet je meer. Waarom noemen we iets dat heel duur is eigenlijk ‘peperduur’? Wat moet je je voorstellen bij een dijkdoorbraak? Op Montessori IKC De Groene Ring leiden verhalen en gedichten tot gesprekken over taal, geschiedenis of de wereld om ons heen.

Het IKC werkt steeds bewuster met rijke teksten. Een aantal leerkrachten volgde hiervoor een cursus. Rijke teksten bevatten interessante informatie, nieuwe woorden en verbanden die kinderen uitdagen. De leerkracht pluist zo’n tekst samen met de kinderen uit. Dit kunnen voorleesboeken zijn, maar ook teksten voor wereldoriëntatie of gedichten.

Daarmee bouwen kinderen steeds meer kennis op. Kim van Verseveld, kwaliteitsbegeleider van De Groene Ring, vergelijkt die kennis met klittenband in je hoofd: ‘Hoe meer je weet, hoe meer haakjes je hebt waaraan nieuwe informatie kan blijven hangen.’

Dat merk je tijdens het voorlezen. Het boek *De zee kwam door de brievenbus* van Selma Noort gaat over de Watersnoodramp van 1953. Een kind dat wel eens bij de Neeltje Jans is geweest of iets weet over dijken, kan zich iets voorstellen bij wat het hoort. Voor een ander is een dijkdoorbraak misschien een onbekend begrip.

‘Leer het mij zelf doen!’

Bij een gedicht over de VOC-tijd kwamen oude termen, spreekwoorden en gezegden naar boven. Kinderen leerden dat in die tijd peper zo kostbaar was, dat het zelfs een tijdje als betaalmiddel gebruikt werd. We gebruiken nog steeds de term ‘peperduur’.

Door samen bij stil te staan bij de tekst, erover te praten en afbeeldingen te bekijken, krijgen kinderen meer kennis om het verhaal te begrijpen en er nog meer van te genieten.

Meer begrip vergroot het leesplezier. Boeken laten je kennismaken met werelden die je nog niet kent. Veel lezen zorgt er daarom voor dat het ‘klittenband’ wordt uitgebreid en kinderen steeds meer verbanden gaan leggen. Lezen begint wat *De Groene Ring* betreft vóórdat kinderen op school zitten: gezellig samen een boekje bekijken, luisteren naar een spannend verhaal voordat je gaat slapen of lachen om iets gek.

Het IKC wil een vuurtje aanwakken bij kinderen. Voor ieder is iets interessants te ontdekken. *De Groene Ring* neemt ook ouders daarin mee. Tijdens een ouderavond gingen die zelf aan de slag met een gedicht. Zo ervaren ze wat er kan gebeuren als je een tekst niet gewoon leest, maar er samen echt induikt.

Eén dag per week werk ik op Taalschool de Liemers. Daar bereiden kinderen die nog maar kort in Nederland zijn zich voor op het reguliere onderwijs. Al 150 kinderen maakten die overstap. Ontzettend mooi, want de taal beheersen is erg belangrijk om mee te kunnen doen in de maatschappij.

De kennis die ik daar opdoe, neem ik mee naar Innerwaard. Ook wij hebben leerlingen die thuis een andere taal spreken. We delen kennis over tweede-taalonderwijs en bespreken wat deze kinderen nodig hebben.

Taal speelt altijd een rol. Een kind kan prima rekenen, maar toch vastlopen op de tekst eromheen. Een tekst eerst in de moedertaal lezen, helpt om de Nederlandse versie makkelijker te begrijpen.

Gelukkig is er steeds meer aandacht voor de waarde van moedertaal. Het is de basis waarop een kind verder kan bouwen en een belangrijk onderdeel van de identiteit. Kinderen hoeven hun eigen taal niet buiten de school te houden. We gebruiken wat ze al kennen juist om nieuwe taal en kennis toe te voegen.

Marike Ketelaars
Directeur IKC De Groene Ring



Even kletsen met...



Karin Timmen,
leerkracht groep 5/6

Waar word jij enthousiast van als het om lezen gaat?

‘Kinderen kennis laten maken met verhalen die ze zelf niet snel kiezen. Bij het thema *Grieken* las ik een oude bewerking voor van de *Odyssee* van Homerus. Dat boekje zou geen kind kiezen. Maar toen ik zei: ‘Ik heb nu toch een spannend boek! Ik weet eigenlijk niet of iedereen hier wel tegen kan...’, wilden ze allemaal dat ik het voorlas!’

Je maakt ook boeken met leerlingen?

‘Ja, bijvoorbeeld boeken waarin oudere kinderen en kleuters samenwerken. Het oudere kind schrijft of typt het verhaal en de kleuter maakt de illustratie. De boeken blijven in de klas en worden elke dag gepakt. Soms ziet een kind jaren later de tekening terug die het zelf als kleuter heeft gemaakt.’

Wat wil je kinderen vooral meegeven?

‘Ik wil hun rugzak vullen. Met mooie verhalen, nieuwe woorden en kennis. Natuurlijk mogen kinderen ook strips lezen. Hoe meer ze lezen, hoe beter. Maar ik wil ze ook een zetje geven naar boeken die ze uit zichzelf niet zouden pakken. Dan zie je soms ineens dat ze gegrepen worden door zo’n verhaal. Geweldig!’